

Juryrapport Nationale Evenementenprijzen 2024

Valkenburg aan de Geul, 8 april 2024

Inleiding

De Nationale Evenementenprijzen worden sinds 2001 uitgereikt aan gemeenten en evenementenorganisatoren. De vakprijzen zijn in het leven geroepen om evenementen en evenementensteden die een voorbeeld en inspiratiebron voor anderen in de sector zijn te eren. Met de prijzen wordt ook de aandacht gevestigd op de kwaliteit en positieve effecten van publieksevenementen, in het bijzonder in relatie tot de steden waar ze plaatsvinden.

Ook dit jaar is de jury weer onder de indruk geraakt van de inzet en het enthousiasme dat evenementenorganisatoren en steden overal in het hele land hebben om evenementen te realiseren die er toe doen voor de bewoners van een dorp, een stad of een gebied.

Er wordt vrijwel overal keihard gewerkt om evenementen veilig te houden, het publiek nog diverser te maken en rekening te houden met het milieu. Dat is belangrijk en nodig, maar in sommige gevallen ging daar zoveel aandacht naar uit dat wij hoopten dat de hoofdmis­sie, de inhoud van het evenement, er de komende jaren niet onder zal leiden. In ieder geval ligt daar de komende jaren een stevige uitdaging.

Desalniettemin gaven de inzendingen ook dit jaar weer een prachtig overzicht van wat de evenementensector zo mooi en zo belangrijk maakt. Evenementen die de identiteit vieren van een bevolkingsgroep, evenementen die op een nieuwe manier gebruik maken van het bos, evenementen die mensen bereiken die zelden of nooit een culturele voorstelling bezoeken. Evenementen die mensen bij elkaar brengen en verbroederen, steden die evenementen met succes inzetten om de sterke kanten van een stad over te brengen, hun verleden te vieren en hun toekomst te verkennen.

Alles bij elkaar creëerden de genomineerden een hoopgevende en inspirerend beeld op dat aantoont wat de sector betekent voor de steden en bovenal haar bewoners en bezoekers.

Categorieën

De Nationale Evenementenprijzen kenden dit jaar negen genomineerden in de categorieën:

1. Evenementenstad van het Jaar
2. Beste Publieksevenement
3. Event Impact Award

Jury

De jury kiest uit iedere categorie een winnaar. Winnaars van het voorgaande jaar kunnen niet deelnemen en maken deel uit van de jury. De jury bestaat uit 8 personen waarvan 4 vaste en 4 jaarlijks roulerende leden. Het zijn deskundigen met verschillende achtergronden:

- Johan Moerman (oud directeur Rotterdam Festivals, International Festivals and Events Association)
- Demelzha Blinker (The Firm Communications BV)
- Willem Westermann (Vereniging van Evenementenmakers VVEM)
- Marianne Dijkshoorn (Welkom Toegankelijkheid & Evenementen)

En de roulerende juryleden in 2024:

- Kevin Rouwette; wethouder economie, toerisme en evenementen gemeente Valkenburg aan de Geul.
- Bob van der Kolk, Evenementen coördinator / Adjunct directeur Almere City Marketing
- Egbert Lassche; corso Sint Jansklooster
- Jip Cornelissen, student Fontys Hogeschool

Nominaties

Gemeenten en organisatoren zijn gevraagd zich aan te melden voor de Nationale Evenementenprijzen. Aan de hand van ingevulde formulieren met daarop de antwoorden op vragen die gebaseerd zijn op de criteria per categorie (Evenementenstad, Beste Publieksevenement, Event Impact Award) stelt de jury de nominaties vast. De jury van de Nationale Evenementenprijzen heeft intensief beraadslaagd over de door de genomineerden aan de jury gegeven presentaties en de verzamelde en ingezonden documentatie.

1. Evenementenstad van het Jaar

Gemeenten die inzetten op in de stad gewortelde evenementen die iets unieks hebben en ook nog eens het verhaal van de stad versterken, maken kans op deze award.

De criteria in volgorde van belangrijkheid:

- Wijze waarop gemeenten in de stad gewortelde evenementen inzetten bij het realiseren van de doelen van de stad.
- Consistentie van (de uitvoering) van dit beleid
- Actieve rol gemeente (o.a. subsidiering, andere wijze van ondersteuning, stimuleren/initiëren)
- Stimuleren samenwerking met partners in de stad
- Betrokkenheid van vrijwilligers
- Wijze waarop publiek haar waardering laat blijken (kwantitatief / kwalitatief)

De drie genomineerde gemeenten in deze categorie zijn: Alkmaar, Tilburg en Valkenswaard.

Alkmaar

Met een rijk en divers evenementenaanbod, variërend van historische tradities zoals de beroemde Alkmaarse Kaasmarkt tot eigentijdse festiviteiten, hoopt Alkmaar de sociale cohesie en economische groei te versterken. Een actief evenementenbeleid, ondersteund door de Evenementendesk van Alkmaar Marketing, biedt een platform voor organisatoren om te floreren en evenementen te laten bloeien. De gemeente Alkmaar hanteert een proactief beleid, waarbij ze organisatoren ondersteunt en faciliteert met subsidies, marketingondersteuning en het organiseren van netwerkbijeenkomsten. Het beleid wordt geëvalueerd en aangepast op basis van feedback van bewoners en stakeholders, maar het meten van resultaten staat nog in de kinderschoenen. In 2023 is er een impuls gegeven aan het evenementenaanbod in Alkmaar, onder andere door Alkmaar Ontzet 450 jaar. De jury heeft waardering voor de actieve wijze waarop gemeente met de evenementen in de stad bezig is en verwacht dat Alkmaar daar de komende jaren zeker de vruchten van zal gaan plukken.

Tilburg

Tilburg, een bruisende stad vol evenementen, biedt een gevarieerd aanbod van culturele, sportieve, en inclusieve activiteiten, met jaarlijks ongeveer 500 kleine en grote evenementen. De stad heeft zich ontwikkeld tot een innovatieve plek, waar ruimte is voor originele experimenten, zoals Kaapstad, the Redhair days en het Tweedehands Festival. In Tilburg mag je fouten maken: door te leren komen ze sterker terug. Inclusiviteit is een

kernwaarde, met evenementen als de Budgetkermis en Kleintje Hollands. Studenten spelen een actieve rol in de evenementenscene, zoals bij Roadburn's 'Offroad' programma en Festival Circolo. Tilburg is ook een sportieve stad, met evenementen als het NK Kunstrijden en initiatieven zoals 'De Sprint van Je Leven'. Het gemeentelijk beleid richt zich op het stimuleren van traditionele en nieuwe evenementen, ondersteund door meerjarensubsidies en andere vormen van ondersteuning, met een focus op duurzaamheid, inclusie en groei van jong talent. De gemeente faciliteert samenwerking tussen organisatoren via het digitale platform 'Meemakers' en fysieke bijeenkomsten. Data-analyse en publieke feedback helpen het beleid aan te passen aan de behoeften en voorkeuren van de stad. De jury was onder de indruk van de hoge waardering van haar eigen bewoners.

Valkenswaard

Valkenswaard, het eigenwijze 'Gallische' dorpje aan de grens met België van 30.000 inwoners, worden jaarlijks tal van grote en kleine evenementen georganiseerd. De evenementen, voornamelijk gefinancierd door de gemeenschap, omvatten culturele, recreatieve, historische en sportieve activiteiten, zowel lokaal als internationaal gericht. Van het kleurrijke Vogelverschrikkersfestival, kwalleballen ('*een beetje vies, maar wel lekker*') tot het prestigieuze Global Championship Horse Event. De focus ligt op authentieke, zelfgemaakte initiatieven die aansluiten bij het DNA van Valkenswaard: zelf bedacht, zelf doen en zelf werkend. De gemeente Valkenswaard en Valkenswaard Marketing spelen een faciliterende rol, waarbij lokale betrokkenheid en samenwerking centraal staan. Financiële ondersteuning wordt geboden via verschillende subsidiekanalen en praktische hulp wordt verleend door middel van gratis diensten en advies. Al met al is Valkenswaard een levendige gemeenschap waar iedereen de ruimte krijgt om zijn creativiteit en enthousiasme te uiten, ondersteund door een samenwerkend netwerk van lokale belanghebbenden.

Winnaar Evenementenstad van het Jaar 2024

Drie gemeenten strijden dit jaar om de titel 'Evenementenstad van het Jaar' nieuwe stijl. Met dit jaar meer focus op o.a. in de stad gewortelde evenementen, een actieve rol van de gemeente en de wijze waarop samenwerking in de stad wordt gestimuleerd. De jury heeft met veel bewondering geluisterd en gekeken naar de wijze waarop de vertegenwoordigers van de genomineerde steden ingingen op deze en de andere criteria.

Alhoewel het een close finish was, stak één stad er net boven uit: de stad die risico's durft te nemen vanuit de filosofie dat je er daardoor sterker uitkomt. De Evenementenstad van het Jaar 2024 is ... **Tilburg!**

2. Beste Publieksevenement

Het evenement heeft een aantoonbare maatschappelijke, economische, promotionele of professionele bijdrage geleverd aan de stad of regio waar het plaats vindt. Daarnaast is het evenement professioneel georganiseerd en uitgevoerd. Bij de ingezonden documentatie is nadrukkelijk gekeken naar de volgende criteria (in volgorde van belangrijkheid):

- Worteling in de gemeente: mate waarin organisaties uit de gemeente bij het evenement zijn betrokken.
- Wat is de meerwaarde van het evenement voor de lokale bevolking?
- Maatschappelijke en/of economische en/of promotionele effecten van het evenement.
- Doelgroepbenadering/marketingaanpak, en wat levert het op?
- Wat is er bijzonder en/of nieuw aan het evenement?

De genomineerde evenementen in deze categorie zijn: **Big Rivers Dordrecht, De Grote Schijn Rotterdam en Vierdaagsefeesten Nijmegen.**

Big Rivers

Het Big Rivers Festival is een groot, breed opgezet evenement dat al 25 jaar plaatsvindt in de historische binnenstad van Dordrecht. Met de actieve betrokkenheid van 165 vrijwilligers, tal van culturele instellingen, verenigingen, onderwijsinstellingen, kunstenaars en ondernemers, is het evenement zeer goed geworteld in de stad. Gelegen in het historische hart van Dordrecht, maakt het festival gebruik van de unieke schilderachtige straten en pleinen voor de 12 podia. Daaronder een podium voor lokaal talent, waardoor inwoners de kans krijgen om zichzelf te presenteren en verder te ontwikkelen in een professionele setting. Het is een van de manieren waarop Big Rivers de gemeenschap en cultuur laat samenkomen. De traditie van het uitdelen van 80.000 Mardi Gras-kettingen is een centraal element dat Big Rivers bijzonder maakt. Deze kleurrijke kettingen, bekend van het Mardi Gras Festival in New Orleans, staan symbool voor feest, inclusiviteit en gemeenschapszin. De kettingen zijn niet alleen een feestelijk accessoire; ze symboliseren een ketting van verbondenheid onder festivalgangers, waardoor de inclusieve sfeer van het festival wordt versterkt.

Uit onderzoek bleek dat het festival de doelgroep jongeren nog onvoldoende bediende. Het jongeren evenement 'Het Monument heeft zich daarom in 2023 aangesloten bij Big Rivers, wat een mooie toevoeging is voor van de leeftijdsdoelgroep 15-35. Ondanks dat de begroting onder druk staat en de bezoekers aangeven bereid te zijn om een klein bedrag entree te betalen, blijft Big Rivers voor iedereen gratis toegankelijk. De jury heeft waardering voor deze strategische keuze van het festival.

De Grote Schijn

De Grote Schijn is een van oorsprong Belgisch concept dat plaatsvindt in het Rotterdamse Kralingse Bos. Het is een betoverend herfstspektakel waarbij het bos wordt omgetoverd tot een magische plek vol licht, geluid en speciale effecten. Tijdens De Grote Schijn worden bezoekers meegenomen op een wandeltocht door het bos, waarbij ze worden verrast door

allerlei spectaculaire lichtinstallaties, projecties en geluidseffecten. Het is een bijzondere ervaring waarbij de natuur en kunst samenkomen: Alle zintuigen worden geprikkeld en het bezoek haalt je uit het dagelijks leven en brengt je in een wereld van magie. De Grote Schijn trok in 2023 ruim 60.000 bezoekers. De organisatie heeft oog voor de mogelijke impact op het bos en de omgeving. De show wordt gemaakt op basis van het bos en plannen om de dieren heen. Ze laten zich hierin adviseren door natuurorganisaties en boomchirurgen met als doel de flora en fauna niet aan te tasten. In 2024 draait de productie geheel op accu's. Het Rotterdams doelgroep model wordt gebruikt voor het aantrekken van bezoekers. 44% van de bezoekers komt uit Rotterdam en de omgeving. De jury heeft waardering voor het vernieuwende concept van dit evenement. Er wordt rekening gehouden met de ecologische effecten en het is een toegankelijk evenement met meerwaarde voor de lokale bevolking.

Vierdaagsefeesten

De Vierdaagsefeesten in Nijmegen is een van de grootste evenementen in Nederland, met ruim een miljoen bezoekers in zeven dagen. De Vierdaagse staan voor: Feesten voor iedereen. Alle leeftijden, achtergronden en voorkeuren zijn welkom. Het programma is zo breed en divers mogelijk om ervoor te zorgen dat iedereen zich thuis voelt. Meer dan 40 podia, allemaal lokaal georganiseerd, vullen de binnenstad. De Vierdaagsefeesten zijn onlosmakelijk verbonden met Nijmeegse wandelvierdaagse en bieden een week vol verbinding en ontmoeting voor jong en oud. Naast het culturele en sociale aspect heeft het evenement ook een aanzienlijke economische impact op de stad, met een geschatte omzet van 60 miljoen euro in 2022.

De organisatie zet daarbij in op feesten op verantwoorde en toekomstbestendige wijze: Er wordt gewerkt aan een klimaatneutraal evenement met volop aandacht voor duurzaamheid en het beperken van de ecologische voetafdruk. Het evenement dient als proeftuin voor innovatie en wil relevant zijn voor de generaties van nu en straks. In het fieldlab werken verschillende organisaties intensief samen aan een innovatief 3D-model van de stad, zodat het organisatie- en veiligheidsproces rond grote evenementen zoals de Vierdaagsefeesten zo optimaal mogelijk kan worden ingericht. Ook heeft de organisatie stappen gezet in het verzamelen van bezoekersprofielen voor een betere afstemming op hun wensen. Zo blijven de Vierdaagsefeesten vernieuwen en relevant voor Nijmegen en haar inwoners.

Winnaar Beste Publieksevenement

De jury heeft presentaties gezien van drie verschillende evenementen die allemaal hun meerwaarde voor de stad hebben bewezen. Eén evenement is een relatieve nieuwkomer die een verfrissende aanvulling is op het evenementenaanbod in Nederland. De andere twee zijn mooie concepten met een lange staat van dienst die er nog steeds in slagen hun evenement gratis en dus ook toegankelijk te houden. Met het oog op het zwaardere belang van criteria als worteling in de stad, het betrekken van lokale partners en het toegankelijke en inclusieve karakter van het evenement, heeft de jury gekozen voor: **Big Rivers!**

3. Event Impact Award

Evenementen hebben de kracht in zich om mensen te verbinden, activeren en inspireren. Direct en indirect kunnen evenementen bijdragen aan doelstellingen op het gebied van duurzaamheid, interconnectiviteit, toegankelijkheid, diversiteit en inclusiviteit. Tegelijkertijd maken evenementen ook gebruik van schaarse bronnen (o.a. water en energie) en ruimte. Gemeenten, organisatoren of andere partijen die deze elementen op consistente wijze in hun aanpak/beleid opnemen en het ook uitdragen maken kans op deze award.

De criteria in volgorde van belangrijkheid:

- Het belang voor (de ontwikkeling van) andere organisaties in de stad, o.a. aantal vrijwilligers, programma met scholen (educatieve programma's), samenwerking (toename) met lokale organisaties uit de stad (o.a. theater, popzaal, verenigingen, etc.).
- Hoe brengt het evenement groepen inwoners bij elkaar, hoe zorgt het voor de verbinding?
- Beschikt de organisator over een duurzaamheidsbeleid en/of hoe gaat de organisator om met het gebrek van schaarse bronnen?
- Beschikt de organisator over een diversiteit & inclusiviteitsbeleid? Zo ja, hoe wordt dat geïmplementeerd? Welke (lokale) partijen zijn daarbij betrokken?

De drie genomineerde evenementen in deze categorie zijn: Alkmaar Ontzet 450 jaar, Utrecht Pride en de Stadskaravaan Vlaardingen.

Alkmaar Ontzet 450 jaar

Traditiegetrouw organiseert de 8 October Vereeniging Alkmaar Ontzet de jaarlijkse Alkmaar ontzet viering. Met ruim 700 vrijwilligers, 5500 leden, 180 sponsors en jaarlijks 35.000 bezoekers op zichzelf al een impactvol evenement. In 2023 was het ontzet precies 450 jaar geleden, wat resulteerde in een jubileumjaar vol activiteiten door de hele gemeente. Het programma wilde aantrekkelijk zijn voor een breed publiek, met speciale aandacht voor kinderen, jongeren, wijken en dorpen. Onder de paraplu van Alkmaar Ontzet 450 jaar vonden uiteindelijk 175 activiteiten plaats, al dan niet financieel ondersteund door de gemeente.

De jubileumeditie van Alkmaar Ontzet heeft, volgens de organisatie, de verbinding tussen de Alkmaarders een boost gegeven en hen trotser gemaakt. Bij nog meer Alkmaarders zit 'het ontzet' nu in de genen en een veel diversere groep inwoners heeft Ontzet vorig jaar meegevierd. Om die nieuwe doelgroepen te behouden ontwikkelt men nieuwe typen evenementen. Als neveneffect zijn er in de stad tal van nieuwe samenwerkingen ontstaan, ook tussen organisatoren van grote en kleinere evenementen, die – zo verwacht men - ook na het evenement behouden zullen blijven.

Utrecht Pride

De Utrecht Canal Pride is een bonte stoet vaartuigen waarmee de gemeenschap van lesbiennes, homo- inter- en biseksuelen en transgenders (LHBTI) haar identiteit viert en toont. Het evenement vond in 2017 voor het eerst plaats en het is in relatief korte tijd een van de grootste evenementen van Utrecht geworden met in 2023 circa 80.000-100.000 bezoekers langs de kant. Belangrijkste doel is de zichtbaarheid van LHBTIQ+ organisaties, groot én klein te vergroten, dat is met de botenparade goed gelukt. Door middel van een botenparade door de Utrechtse grachten wil de organisatie LHBTIQ+'ers laten zien dat ze trots mogen zijn op wie zij zijn en van wie zij houden. Door samenwerking met lokale ondernemers en het open karakter van de botenparade is de organisatie de verbinding aangegaan met de stad; inwoners en ondernemers omarmen het evenement. Ondanks het hoge aantal bezoeken, voelt het evenement gemoedelijk, vriendelijk en kleinschalig. Organisaties die uit de gemeenschap zelf komen krijgen altijd voorrang, sponsors hebben in Utrecht geen eigen boot. Bovendien gaat de organisatie alleen in zee met sponsors die een actief lhbti+ beleid. De jury was onder de indruk van zorgvuldige wijze waarmee het evenement trouw blijft aan haar missie. Utrecht Pride is een uitmuntend voorbeeld van de wijze waarop festivals de identiteit van een groep kunnen vieren.

De Stadskaravaan

De Stadskaravaan vond in 2023 voor het eerst plaats in het kader van Vlaardingen 750 Jaar. Het was een reizend festival in zes wijken van Vlaardingen, met theater, muziek, dans, eten en drinken, mede georganiseerd door de inwoners en partners uit de betreffende wijk. De keuze van de wijken was gebaseerd op de postcodes die het minst voorkwamen in de bestanden van de culturele partnerorganisaties. Vanuit de wetenschap dat juist die doelgroepen lastig te bereiken zijn, werd besloten om cultuur naar ze toe te brengen. Iedere maand werd in een andere buurt precies de kleuren en geuren gebracht die bij de buurt passen. Bijzonder aan het concept is dat de verschillende culturele en maatschappelijke partnerinstellingen voorafgaand aan de ontwikkeling van het festival de wijken en buurten ingegaan zijn om de mensen en behoeftes leren kennen en samen met de buurtgenoten het programma te maken. Zo ontstonden er in de verschillende wijken en buurten verschillende programma's en werd tevens vooraf al gewerkt aan verbinding. In 2023 trok De Stadskaravaan in totaal 10.000 bezoeken, daarnaast is het netwerk in de stad aanzienlijk vergroot. Vanuit de partnerorganisaties worden de nieuw opgedane contacten in de wijken warm gehouden om te zorgen voor een blijvend effect. Dit evenement is een prachtig voorbeeld van de wijze waarop festivals groepen kunnen bereiken die andere culturele instellingen niet bereiken.

Winnaar Event Impact Award

Deze nieuwe categorie, de Event Impact award, toonde haar waarde aan doordat alle drie de genomineerde evenementen prachtige voorbeelden waren van hoe evenementen in staat zijn om mensen te verbinden, te activeren en te inspireren. Toch moest ook hier gekozen worden. We kozen voor een evenement dat een mooi en actueel voorbeeld is van een rol die evenementen al eeuwenlang vervullen: het tonen en vieren van onze identiteit. We kozen voor **Utrecht Pride**.

//////

Nationaal Congres Evenementen

De Nationale Evenementenprijsen werden dit jaar uitgereikt tijdens de 9e editie van het Nationaal Congres Evenementen, dat op maandag 8 april 2024 in Valkenburg aan de Geul plaatsvond.

Voor nadere informatie over de Nationale Evenementenprijsen en het Nationaal Congres Evenementen verwijzen wij u naar de website: nationaalcongresevenementen.nl.

Stichting Nationale Evenementenprijsen
Tel: 020 345 75 54 | evenementenprijsen@respons.nl

